

תמוז התשע"ג

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

נבואת מיכה כהפטרה לפרשת בלק

לפרשת בלק (על פי שיעורים של הרב אלחנן סמט והרב משה ליכטנשטיין)

1. מיכה ה'ו-ו' ח:

ו והיה שארית יעקב בקרב עמים רבים כטל מאת ה' כרביבים עלי-עשב אשר לא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם

ז והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים כאריה בבהמות יער ככפיר בעדרי-צאן אשר אם-עבר ורמס וטרף ואין מציל. ח תרם ידך על-צריד וכל-איביד יפרתו. ט והיה ביום-ההוא נאם-ה' והכרתי סוסיד מקרבך והאבדתי מרפבתיך. י והכרתי ערי ארצך והרסתי כל-מבצריך. יא והכרתי כשפים מידיך ומעוננים לא יהיו-לך. יב והכרתי פסיליך ומצבותיך מקרבך ולא-תשתחוה עוד למעשה ידיך. יג ונתשתי אשיריך מקרבך והשמדתי עריך. יד ועשיתי באף ובחמה נקם את-הגוים אשר לא שמעו.

א שמעו-נא את אשר-ה' אמר קום ריב את-ההרים ותשמענה הגבעות קולך. ב שמעו הרים את-ריב ה' והאתנים מוסדי ארץ כי ריב לה' עם-עמו ועם-ישראל יתנכח. ג עמי מה-עשיתי לך ומה הלאיתיך ענה בי. ד כי העליתיך מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתיך ואשלח לפניך את-משה אהרן ומרים. ה עמי זכר-נא מה-יעץ בלק מלך מואב ומה-ענה אתו בלעם בן-בעור מן-השטים עד-הגלגל למען דעת צדקות ה'. ו במה אקדם ה' אפף לאלהי מרום האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה. ז הירצה יהוה באלפי אילים ברבבות נחלי-שמן האתן בכורי פשעי פרי בטני חטאת נפשי. ח הגיד לך אדם מה-טוב ומה-ה' דורש ממך כי אם-עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם-אלקיך.

2. דברים (כג, ד-ז):

ד לא-יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא-יבא להם בקהל ה' עד-עולם. ה על-דבר אשר לא-קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר

עליך את-בלעם בן-בעור מפתור ארם נהרים לקללך. ו. ולא-אבה ה' אלקיך לשמע אל-בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את-הקללה לברכה כי אהבך ה' אלקיך. ז. לא-תדרש שלמם וטבתם כל-ימיך לעולם.

3. נחמיה (יג, א-ב):

א ביום ההוא נקרא בספר משה באזני העם ונמצא כתוב בו אשר לא-יבוא עמוני ומואבי בקהל האלקים עד-עולם. ב. כי לא קדמו את-בני ישראל בלחם ובמים וישכר עליו את-בלעם לקללו ויהפך אלקינו הקללה לברכה.

4. יהושע (כד, ח-ז):

ח ואבאה (ואבא) אתכם אל-ארץ האמרי היושב בעבר הירדן וילחמו אתכם ואתו אותם בידכם ותירשו את-ארצם ואשמידם מפניכם. ט ויקם בלק בן-צפור מלך מואב וילחם בישראל וישלח ויקרא לבלעם בן-בעור לקלל אתכם. י. ולא אביתי לשמע לבלעם ויברך ברוך אתכם ואצל אתכם מידו.

5. שמות כ, יב:

"לא תענה ברעך עד שקר"

6. דברים כו, ה:

"וענית ואמרת לפני ה' אלקיך"

7. שמות טו, כא:

"ותען להם מרים"

8. במדבר כא, יז:

"עלי באר ענו לה"

9.

"והיה שארית יעקב בקרב עמים רבים כטל מאת ה' כרביבים עלי עשב אשר לא יקוה לאיש ולא ייחל לבני אדם"

כנגד "כנחלים נטיו כגנת עלי נהר"

וכנגד "הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב"

10. הדימוי של ישראל לאריה (מיכה ה' ז)
 "והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים, כאריה
 בבהמות יער ככפיר בעדרי צאן, אשר אם עבר ורמס
 וטרף ואין מציל"
 אל מול הדימויים של בלעם (במדבר, כ"ג, כד):
 "כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו"
 "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עד יאכל
 טרף".
11. הפורענות בגויים (מיכה ה' יד)
 "ועשיתי באף ובחמה נקם את הגוים"
 אל מול חזונו של בלעם (במדבר, כ"ד, כג-כד):
 "אוי מי יחיה משמו א-לוצים מיד כתים וענו אשור וענו
 עבר"
12. הקביעה הנבואית (ו', ו-ז):
 "במה אקדם ה'... האקדמנו בעולות... הירצה ה' באלפי
 אילים..."
 כנגד ניסיונותיהם של בלעם ובלק, להפיס דעת של מעלה
 באילים ובפרים
13. נבואת בלעם (במדבר כג, כג)
 "כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל"
 כנגד נבואת מיכה (ה, יא)
 "והכרתי כשפים מידך ומעוונים לא יהיו לך"
14. ר יצחק במסכת סנהדרין (פט א):
 סגנון אחד עולה לכמה נביאים, ואין שני נביאים
 מתנבאין בסגנון אחד
15. מבנה ספר מיכה
 פרקים א-ג: פרקים אלו עוסקים בנבואות פורענות אשר
 יבואו הן לשומרון והן לירושלים (מיכה הינו ייחודי בזה
 שמנבא הוא על שתי הממלכות).
 פרקים ד-ה: פרקי הנחמה של מיכה.
 פרקים ו-ז: נבואות מוסר, בהן מלמד מיכה את העם את
 דרך הישר, אולם לא מאיים הוא עליהם, כפי שמצוי
 בנבואות התוכחה.